

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Valerii Andreae Desselii Erotemata Ivris Canonici

Andreas, Valerius

Francofurti & Lipsiae, 1720

XX. De feudis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63277](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63277)

XV. De commodato.

Secundus contractus est commodatum, de quo dixi *D. h. t.*

XVI. De deposito.

Tertius contractus est depositum, quem exposui *D. h. t.*

XVII. De emptione & venditione.

Quartus contractus est emptio & venditio, de qua prolixè tractatum fuit *D. h. t.* 18. & 19.

XVIII. De locato & conducto.

Quintus contractus est locatio & conductio. *vide titulum D. locat.*

XIX. De rerum permutatione.

Sextus contractus est permutatio, de qua dixi *D. hoc tit.*

XX. De feudis.

Septimus contractus est feudum, quod ab Oberto de Orto sic describitur: Feudum est beneficium, quod ex benevolentia ita datur alicui, ut proprietas quidem rei immobilis beneficiatæ penes dantem remaneat; fructus vero illius rei ad accipientem transeat, ut ad eum heredesque suos masculinos sive foeminas, si de his nominatim dictum fuerit, in perpetuum pertineat, ad hoc ut ille & eius heredes fideliter domino serviant, sive feudum illud nominatim quale esse debeat, &c.

sit expressum, sive indeterminate sit per se sit
 sum. 2. *Feudor. 23. in quib. caus. feud.* a m
 2 §. *hujus autem.* §. Qui feudum dat, appo
 tur I. Dominus, quia dominium dicitur mino
 habet: dominium vero utile, quod dicitur. i.
 definitione appellatur improprie usufructu
 in accipientem transfertur. II. Senior eodem
 latino vocabulo a senectute deducto, sicut Pare
 baro, id est, ut exprimat Longobardorum. E
 vocabulum *segnore*, quod Dominum variis f
 ficat. Itaque horum duorum vocabulorum. i. &
 Senior & Dominus, una & eadem est *de in*
 3 catio. §. Qui vero feudum accipit, is dicitur &
 natur I. Vasallus. II. Beneficiarius III. Comes do
 vel clientulus, ut i. *Feud. 10. de contum. m. 2*
dom. §. 1. 13. de alien. feud. IV. *in*
 V. Fidelis, a fide, quam Domino debet. *in di*
 & feudum dicitur a fide. 2. *Feud. 3. p. 1. quia su*
fiat invest. in fin. id est a Longobardico *m. 2*
 4 bulo *fede*, quod fidem significat. §. Vasallum, p
 rum ordines quatuor sunt. In primo accipi
 sunt capitanei regni, seu Capitanei regni *multa*
 Capitanei majores, ut Duces, Marchiones *ultra*
 Comites, qui feudum ab Imperatore, *pro re*
 ge acceperunt, id est, investiti sunt de *tractu*
 vel marchia, vel comitatu. In secundo *pro ju*
 Capitanei minores, seu regni aut regis *quod*
 fores, seu majores valvasores; qui a Princeps *Feu*
 vel a Duce, vel Marchione, vel Comite *qu*
 plebe aliqua vel plebis parte per feudum *vel i*

In tertio sunt minores valvasores,
 In quarto valvasores minimi seu valvasini, qui
 minoribus valvasoribus feudum accepe-
 runt. *1. Feud. in pr. & §. ult. & lib. 2. t. 10. quis
 vocatur Dux, Marchio. §. Qui vero sunt in
 eodem ordine & convasalli hi appellantur
 Pares, 2. Feud. tit. 16. de contr. seu apud pa-
 rones. & lit. 19. an remov. deb. testes. II. Pares
 seu curtis. 1. Feud. tit. 2. de feud. guar.
 & tit. 3. qui success. feud. da ten. & tit. 4.
 de invest. feud. contr. fuer. §. item si vasal-
 larius III. Caus domus. 2. Feud. 16. de contr. seu ap. pa-
 rones. vel par. de domo. 1. Feud. 26. si de inve-
 st. inter dom. & vasall. lis oria. §. si quis. Nota
 non dici pares, quia sint pares Domino, sed
 sunt pares inter se. *Duar. de feud. c. 7.
 §. Porro ut depositum, commoda-
 tum, pignus; ita etiam feudum multis modis
 accipitur: huiusque homonymia distinctio
 multas difficultates tollere, & multa loca il-
 lustrare potest. Feudum enim accipitur, I.
 Pro re feudi nomine concessa. II. Pro con-
 tractu, quo ea res in feudum conceditur. III.
 Pro jure, quod vasallus in ea re habet, seu
 quod inter Dominum & vasallum spectatur.
 Feudum constituitur investitura. 1. Feud. 7
 quib. mod. feud. const. potest. qui etiam in-
 vestitio appellatur. 1. Feud. tit. 26. si de invest.
 inter**

*inter Domin. & vasa. lis oria. & tit. ad
Mediolanens.* Investitura proprie dicitur
quis in possessione rei constituitur: im-
prie, cum in argumentum translati-
onis alia res traditur, ut hasta, vel
corporea. 2. *Feud. 2. quid sit invest.* Na-
vestitura ab investiendo dicitur: quia
di possessionem accipit, eo quasi veste-
dam induitur, quemadmodum cum es-
vatur, exiit, ac devestiri dicitur. 1.

87. *de natu feud.* §. Feudorum divi-
multa sunt. I. Aut est feudum prop-
quod naturam feudi in omnibus retinet
improprium seu degenerans, quod ex
a vero feudo degenerat: quia natura
aliqua ex parte mutata est. 2. *Feud. 1. 2. de
fit investitura. §. ult. & 1. 48. de feud.
hab. prop. feud. natu.* Ad naturam
feudi multa pertinent: veluti ut in re
bili consistat, aut in re quæ pro immob-
beatur. 2. *Feud. 1. de feud. cong. §. ult. de
minium directum maneat penes feudo-
utile transierit ad vasallum: ut perpetuo
sit. 2. *Feud. 23. in quib. caus. feud. amitt. §. 1.
jus autem.* & alia multa, quæ in feudis
lariter obtinent, nisi pacto aliud cautum.
II. Aliud est Ecclesiasticum, quod fit
Ecclesiastica: aliud seculare, quod fit
non Ecclesiastica, nec habenda est ratio
sonæ dantis, vel accipientis feudum: quæ*

ill interest, utrum sit clericus, an laicus, ut
contra vulgus interpretum tradit Vultejus
lib. 1. de feudis. c. 8. num. 19. III. Aut est ve-
tus seu paternum, quod aliquis ex parentibus
vassalli acquisivit: aut novum, quod quis de
novo acquisivit. 1. Feud. 4. si de invest. seu con-
rov. fuer. §. cum autem. & lib. 2. tit. 3. per
quos fiat invest. in pr. & tit. ix. de success. fratr.
& tit. 12. de fratr. de nov. benef. invest. & tit.
14. de vasallo decrep. et. & tit. 15. de invest. in
mar. sac. & tit. 32. qui testes sunt necessa. vers.
pocam. & tit. 91. de invest. vet. & nov. ben. fic.
Nulla est igitur inter feudum paternum, &
antiquum differentia: quia paternum voca-
tur in infinitum. 2. Feud. 50. de natu success.
Feud. quamvis olim paternum diceretur us-
que ad quartum, vel septimum gradum 1. Feud.
tit. 8. de success. feud. §. 1. nimirum quia suc-
cessio feudalis olim usque ad quartum gradum
postea usque ad septimum, novissima in infi-
nitum extenditur. 1. Feud. 1. de his qui feud.
lar. poss. §. hoc quoque. IV. Aliud est mascu-
linum, quod masculus primum acquisivit:
aliud feminineum, quod femina primum ac-
quisivit. 2. Feud. 30. de feud. fem. Qui mascu-
linum appellant, quod ad masculos, non ad
feminas transmittitur; feminineum, in quo fe-
minæ non extantibus masculis succedunt:
contra verba contextuum feudalium loquun-
tur. 2. Feud. tit. ii. de success. fratr. vers. pro-
les,

les. & tit. 50. de nat. success. feud. in pr.
 Aliud est nobile, quod infeudati nobilitas
 arguit, quia nobilitatem sic adnexam ha-
 ut si in ignobilem conferatur, etiam nobilitas
 reddat: aliud est ignobile, seu plebejum
 burgense, quod nullam arguit nobilitatem
 quia etiam a plebejis teneri potest. Hanc
 visionem Doctores colligunt ex 2. *Feud.*
quis dic. dux. marchio. vers. ceteri. VI.
 est regale, quod a solo rege, id est, a
 mo principe non cognoscente superiori
 tribuitur, & regalem dignitatem adnexam
 habet, ut ducatus, marchia, comitatus. *1. Feud.*
14. de feud. march. in pr. & lib. 2. tit. 34. de
Corradi. in pr. aliud non regale, quod
 dignitatem adnexam non habet, sive
 sive ab alio sit concessum, ut cum aliquis
 aliqua plebe investitus est. 2. *Feud. 10. qui*
cat. dux. marchio. VII. Aliud est feudum
 ligium sive homologum; de quo investitus
 ita Domino ligatur, id est, obstringitur,
 fidelitatem praestare debeat contra omnes
 nullo anteposito, id est, nemine excepto.
Feud. 93. factum fratri fratri non nocet.
99. de feud. leg. aliud non ligium, in quo
 litas non praestatur adversus omnes; ut
 feudum ligium non potest ab alio contra
 quam ab imperatore, vel a rege, seu principe
 non recognoscente superiorem; cum aliam
 promittenda fidelitate semper excipiat.

remus princeps. 2. Feud. 7. de no. for. fidel.
 pr. & tit. 55. de prohib. feud. ali. per Fride-
 ric. in fin. IIX. Vel est feudum in curte seu
 curia Domini, vel extra curtem five extra cu-
 riam (nam his duobus vocabulis, curia, & cur-
 iam, idem significatur) 1. Feud. 5. quibus modis
 feud. amitt. §. item si quis feudum. & lib. 2. tit.
 de capit. qui cur. vend. in princ. In cur-
 te est feudum soldatæ, quod plerumque in
 solidorum donatione consistit, interdum in
 vino vel annona. 2. Feud. 10. quis dica. dux. §.
 soldata. Cum consistit in vino, dicitur de ca-
 mera, cum in annona, de camera: nam ca-
 mera est horreum, caneva est cella vinaria;
 feudorum, de camera, & de caneva,
 mentio fit 2. Feud. 1. de feud. cognit. §. ult. &
 tit. 2. quid si invest. §. si vero vasallus. & tit.
 de not. feud. in pr. quibus in locis alii co-
 munes habent caneva, alii cavena: ego priorem
 electionem probo. Item in curte Domini
 est feudum habitationis, cujus mentio fit 2.
 Feud. 75 de cond. feud. non imple. & tit. 105.
 de feud. habit. Item in curte Domini sunt
 feuda guardiæ, & gastaldiæ, id est, quæ dantur
 pro guardia, vel gastaldia; guardia est custo-
 dia: gastaldia est cura & administratio, ho-
 rum feudorum mentio fit 1. feud. 2. de feud.
 guar. & gastal. & tit. 11. de pign. dat. feud.
 Hæc omnia feuda, quæ dixi esse in curte Do-
 mini, sunt feuda impropria. Extra curtem est
 f
 feu-

feudum, cum vasallus a Domino accipit. *2. Feud. 1. de feud. cog. §. ult.* IX. Aliud est feudum hereditarium, quod aliquis sibi & heredibus vel successoribus acquisivit: aliud feudum seu de familia, sive ex pacto & providentia quod aliquis acquisivit sibi & filiis vel heredibus nulla facta heredum mentione: aliud feudum quod vasallus acquisivit sibi & filiis seu heredibus seu successoribus. Hæc dicitur communi Doctorum auctoritate competere. X. Aliud est feudum francum, quod est a servitiis præstandis immune: aliud feudum francum, quod servitiorum præstantiam requirit. Hæc quoque divisio vulgo a Doctoribus traditur. XI. Aliud est feudum condonatum, quod certa lege datum est vasallo puta ut certa servitia Domino præsteret: aliud feudum simplex seu rectum, in quo servitia non sunt determinata. *2. Feud. 27. in quibus causis feudum amittit. in fin. & tit. 51. de capitano. qui curiam amittit. §. ult.* XII. Aliud est emptitium, quod pecunia vel alia re est acquisitum: aliud feudum collatum, quod gratis collatum est in vasallum hoc esse feudum proprium, illud impropium ex definitione feudi supra tradita satis constat. XIII. Aliud est perpetuum, quod heredes vasalli perpetuo transit, ut constat *2. Feud. 23. in quibus causis feudum amittit.* vera & propria feuda. *2. Feud. 23. in quibus causis feudum amittit.*

feud. amitt. in fin. aliud temporale, ut feudum
guardiæ, vel gastaldiæ, quod anno termina-
tur. 1. *Feud. de feud. guard.* & feudum solda-
tæ, quod finitur morte dantis, vel accipien-
tis. 2. *Feud. 10. quis dic. dux. vers. soldata au-*
tem. & feudum habitationis, quod morte ac-
cipientis finiri dicitur. 2. *Feud. 105. de feud.*
habitat. XIV. Aliud est dividuum, aliud in-
dividuum. Sunt autem omnia dividua, præ-
ter feuda regalia, ut Ducatum, marchiam,
comitatum. 2. *Feud. 55. de probib. feud. alien.*
per Frideric. §. praterea ducatus. De contra-
ctibus principalibus hætenus.

XXI. De pignoribus, & aliis cautionibus.

DEinceps dicendum de contractibus acces-
soriis, qui per se non consistunt, sed aliis
contractibus accedunt. §. Primus acces-
sorius contractus est pignus: de quo late di-
ctum fuit in quarta Digestorum parte. §. Est
autem pignus cautionis species, ut docui ad
tit. Instit. de satisdat. §. 3. ubi alia quoque
cautionum genera exposui.

XXII. De fidejussoribus.

Secundus est fidejussio, de qua dixi *D. b. t.*
Dictum est de contractibus tam accessoriis,
quam principalibus.

XXIII. De solutione.

Consequenter secundum ordinem, quem
f 2 tit.